

ÇOCUĞU İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR?

4.Çocuğa iyi ve kötü davranışların neler olduğu öğretilmelidir.

5.Çocuklar ana babalar ve öğretmenler arasındaki iletişim kanallarının sürekli açık olması sağlanmalıdır.

6.Çocuk herhangi bir istismar durumuyla karşılaştığında onu dinlemek ve duygularını anladığınızı hissettirmek önemlidir. Çocuğun özgürce konuşmasına izin vererek bir ilişki kurmak ve ortam sağlamak gerekir.

7.Çocuğa ona inandığınız duygusunu vermek önemlidir.

8.Çocuğun anlattıklarını abartılı tepkiler vermeden dinlemek gerekir.

9.Çocuğun varsa suçluluk duygularını anlatmasına izin vermek gerekir. Bunun onun hatası olmadığını vurgulamak önemlidir.

10.Çocuğa bu konuyu paylaştığı için duyulan memnuniyet dile getirilmeli ve konuşmasının doğru bir davranış olduğu vurgulanmalıdır.

11.Çocuklara yönelik cinsel istismar konusunda duyarlılık sergilenirken esas amacın çocuğun yararı ve koruması olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle çocuğun ve aynı zamanda ailenin ikincil örseleme yaşamamasına özen gösterilmelidir.

12. Her zaman sır saklanmayacağı öğrencilere öğretilmelidir.

ÇOCUĞUN İSTİSMARA UĞRADIĞINI NASIL ANLARIZ?

- İçine kapanma veya aşırı hareketlilik arasında davranış sorunları yaşarlar.
- Bazen ağlarlar, bazen susarlar ve yalan söyleyip gerçekleri gizlerler.
- Eve gitmek istemezler, okulda kalmak istemezler.
- Ders başarılarında belirgin düşüşler yaşanabilir.
- Çocuğun vücudunda yanıklar, kesikler, çürükler, şişlikler, ısırik izi, kırık, çıkık, sigara yanığı vb. olmaı
- Jestlerinde, mimiklerinde ve yüz ifadelerinde donukluk dikkat çeker. Ağlanacak duruma güler, gülünecek duruma ağlayabilirler.
- Yaralanmaların mantıklı bir açıklamalarının olmaması.
- İstismara uğrayan çocuklar bunu çoğunlukla gizlerler. Sorduğunuzda size kaza ile olduğunu söylerler.
- İstismara uğramış çocuklar alkol ve madde bağımlılığına daha yatkın olurlar.

ÇOCUĞU İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR?

- 1.Çocuklara bedenlerinin kendilerine ait ve özel olduğu, kimsenin zorla ve istemediği şekilde dokunamayacağı öğretilmelidir.
- 2.Vücudundaki özel bölgeleri tanıtılmalı, bu bölgelere sadece annesinin ve doktorların dokunabileceği anlatılmalıdır.
- 3.Kendini iyi hissetmediği dokunuşlara çocukların "hayır" deme hakkına sahip olduğu öğretilmelidir.

SERİK REHBERLİK
ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÇOCUKLARDA İHMAL VE
İSTİSMARIN ÖNLENMESİ
ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

ÇOCUK İHMALİ

Çocuk ihmali; çocukların fiziksel ve psikolojik gereksinimlerinin yeterince karşılanmaması olarak tanımlanabilir.

BİR ÇOCUĞUN İHMAL EDİLDİĞİNİ NASIL ANLARIZ?

Okul devamsızlığı çok fazlaysa

Sürekli pis giyiniyor ve kötü kokuyorsa

Vücudu aşırı derecede zayıf düşmüşse/ sürekli hastaysa

Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa

Tıbbi destekten mahrumsa

Madde kullanımı, kendine zarar verme gibi alışkanlıkları varsa çocuğun ihmale maruz kaldığını düşünebiliriz.

ÇOCUK İSTİSMARI

Çocuk istismarı; 18 yaşın altındaki çocuklara anne babaları yada onların bakımından sorumlu kişiler yada yabancılar tarafından yapılan, bedensel ve psikolojik açıdan zarar veren, çocukların fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerini zedeleyen her türlü eylem çocuk istismarı olarak kabul edilebilir.

İSTİSMAR TÜRLERİ

FİZİKSEL İSTİSMAR

Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir. Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir. En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

DUYGUSAL İSTİSMAR

- Aşağılama, yalnız bırakma, ayırma,
- Korkutma, yıldırma, tehdit etme, suça yöneltme,
- Önemsememe, küçük düşürme, alaylı konuşma,
- Lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma
- Duygusal bakımdan gereksinimlerin karşılanmaması,
- Sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme,
- Kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme duygusal istismara örnektir.

EKONOMİK İSTİSMAR

Çocuğun, fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde çalıştırılmasıdır.

CİNSEL İSTİSMAR

Bir yetişkinin bir çocuğa, cinsel doyum sağlamak amacıyla yaklaşması ve onu kullanmasıdır.

Bir çocuğun başka bir çocuğa güç kullanarak kendi zevki için cinsel aktivitede bulunmasıdır.

Cinsel istismar, yaygın olarak bilinenin aksine temas ve dokunma olmadan da gerçekleşebilir.

CİNSEL İSTİSMARLA İLGİLİ RİSK ETMENERİ

ÇOCUK İLE İLGİLİ RİSK ETMENLERİ

Yaşının küçük olması

Bazı ruhsal(zihinsel) ,fiziksel ve gelişimsel bozukluklarının olması,

Süreğen tıbbi hastalığının olması,

AİLE İLE İLGİLİ RİSK ETMENLERİ

Anne babanın çocukluk döneminde istismara maruz kalması,

Ailede alkol ya da madde bağımlısının olması,

Annenin olmaması veya göz yumması

Babanın olmaması veya göz yumması

Ebeveyn olmayışı (ölmesi)

Ebeveynlerin üvey olma durumu

Tek odalı evde kalınması

Aile içi çatışma,

Ana babalık görevini yerine getirmeme,

Ebeveyn çocuk ilişkisinde bozukluk

Ailenin gelen gideninin çok olması

Maddi sıkıntı